

EDITORIAL

Papigsaen ti NDFP ken labanan ti imperyalista a gubat ti US

Sireregta a lagipen tayo iti umay nga Abril 24 ti maika-53 anibersaryo ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Iti daytoy nga okasyon, ad-adda a papigsaen tayo ti panagkaykaysa ken determinasyon ti NDFP ken intero nga umili a Pilipino nga iyabante ti rebolusyonaryo a dangadang tapno ruk-atan ti pagilyan manipud iti panagari ti imperyalismo a US ken dagiti lokal nga agar-ari a dasig.

Rambakan tayo dagiti balligi ti NDFP kas pinakakonsolidado nga aliansa dagiti progresibo ken patriyotiko a pwersa a mangiyab-abante ti demokratiko a rebolusyon ti umili. Iti napalabas a lima a dekada, pinagkaykaysa ti NDFP ti nadumaduma a sektor iti 12-punto a programa daytoy para iti panangiyabante ti nailayan-demokratiko a rebolusyon.

Bayat a subsublian tayo ti paka-

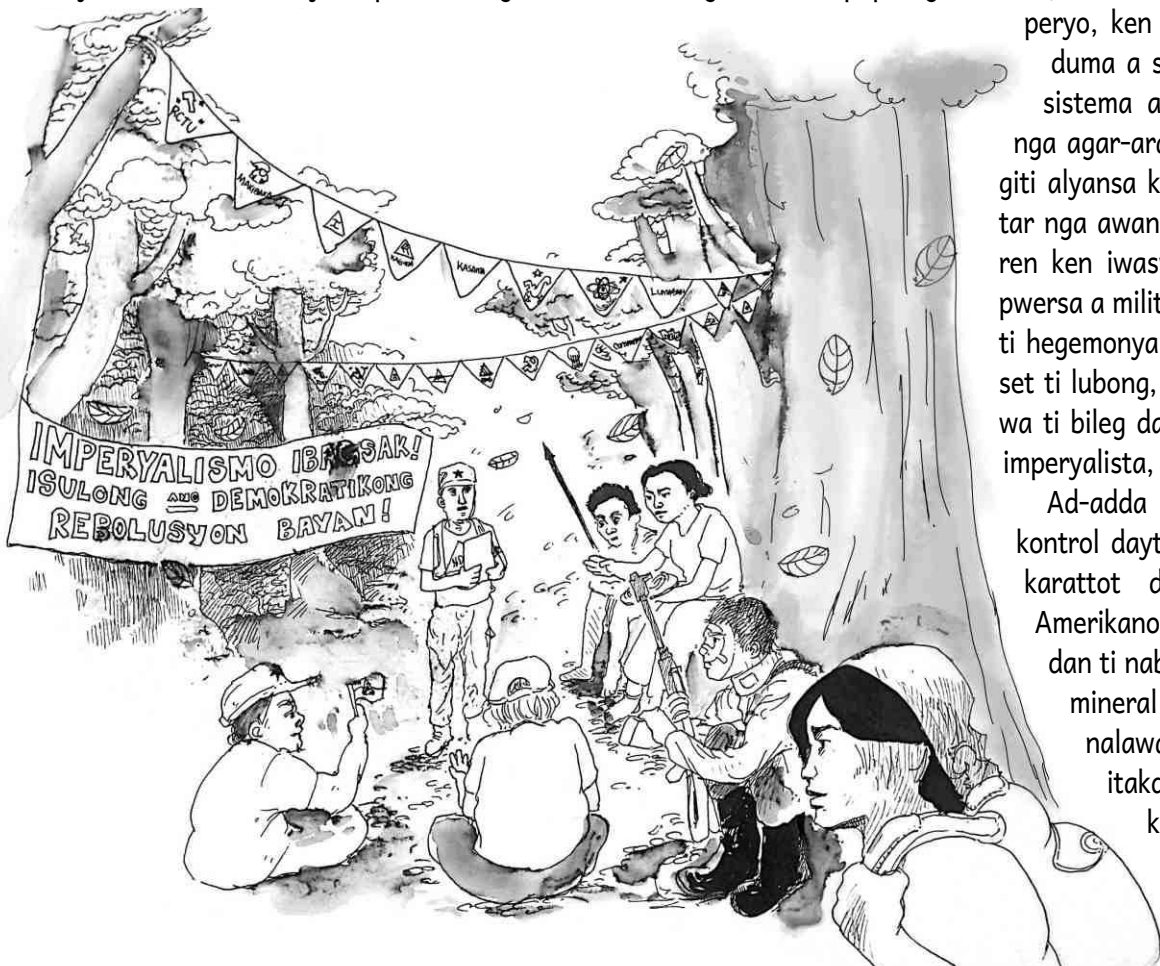
saritaan ti awan-sarday a dangadang, kasapulan nga agsagana met ti NDFP iti panangibaklay ti nadagdag-sen pay a rebbengen iti masangwanan, nangruna iti tengga ti dumakdakkell a pangta dagiti imperyalista a gubat iti wayawayaya, kinatalged ken pagbiagan ti pagilyan, gubway ti kumarkaro a panaggubgubat ken agre-syon ti imperyalismo a US, tapno tagikwaen wenno agawen ti napapateg

a rekurso iti nadumaduma a paset ti lubong.

Agsaruno a rinaut ti imperyalismo a US ti Venezuela ken Iran, umuna ken maikatlo a pagilyan nga adaan kadakkelan a reserba ti langis iti intero a lubong. Babaen ti nabileg a pwersa militar, rinabngis ti US ti amin nga allagaden ti internasyunal a linteg. Sipaparang met a pangpangtaan ti US ti Mexico, Colombia, Cuba, Panama, Greenland uray ti paset ti teritoryo ti Ukraine.

Kumarkaro ti pananggera ti US iti gagem a pagtalinaeden ti sangalubongan a dominasyon iti sango ti estratehiko a panagkapsut ti ekonomya ken sangalubongan nga imperyo, ken panagtaud ti nadumaduma a sentro ti linnakwan ken sistema a pangpinansya a saan nga agar-aramat ti dolyar, ken dagiti aliansa ken kooperasyon a militar nga awan iti kontrol na. Us-usaren ken iwaswasiwat tatta ti US ti pwersa a militar daytoy tapno ipataw ti hegemonya iti nadumaduma a paset ti lubong, ken lapdan ti panaglawat ti bileg dagiti karibal daytoy nga imperyalista, nangruna ti China.

Ad-adda a papairuten ti US ti kontrol daytoy iti Pilipinas. Makarkarattot dagiti kapitalista nga Amerikano a kirauden ken bukodan ti nabatbati a kinabaknang a mineral ti pagilyan, ken dagiti nalawa a dagdaga tapno itakder dagiti plantasyon, kasta met dagiti proyekto a "renewable energy" wenno pangturismo. Limed

a pinirmaan itay nabiit ni Marcos ti maysa a katulagan iti US (iti linged ti makunkuna a Luzon Economic Corridor) a mangisuksuko ti nasurok 1,620 ektarya iti naan-anay a kontrol dagiti kapitalista nga Amerikano, tapno kamkamen.

Tuluy-tuloy a palpalawaen ti US ti presensya a militar iti Pilipinas. Umad-adu nga umad-adu ti naka-istasyon a tropa nga Amerikano ken naibati a misayl ken dagiti ramit panggubat kadagiti base militar, agpada kadagiti EDCA site ken kadagiti limed a pasilidad militar iti nadumaduma a paset ti pagilyan. Tinawen a dumakdakkal dagiti iyar-aramid daytoy nga ehersisyo militar ken war games, kas ti Balikatan exercises a nangrugi tatta a bulan a dar-ayan t ti saan a bumaba iti 10,000 tropa nga Amerikano.

Ar-aramaten ti US ti Pilipinas, uray met ti South Korea ken Japan, tapno papigsaen ti presensya dagiti pwersa a militar daytoy kadagiti kabaybayan iti aglikmot ti China. Iti South China Sea, iyar-aramid daytoy ti "transparency operations" usar ti Armed Forces of the Philippines (AFP) ken Philippine Coast Guard tapno kariten ken probokaren ti China. Plano met ti US nga itakder ti dakkal nga imbakan ti langis iti Davao

Gulf tapno agserbisyo kadagiti barko a panggubat daytoy. Plano met daytoy nga itakder ti pabrika dagiti ramit militar (bala, drone ken dadduma pay) idiaiy Subic ken idiaiy Aurora. Amin dagitoy ket paset ti panagaramat ti US iti Pilipinas para iti agresyon militar, kas ti panangaramat daytoy kadagiti base militar na kadagiti pagilyan iti gulpo, para iti armado a panangraut iti Iran.

Ti ima ti amin a soldado nga Amerikano ket addaan mulit ti dara ti rinibo nga Iranian ken Palestino a pinatay ti panagbomba ti US-Israel, ti minilyon a pinatay da kadagiti gera nga agresyon iti napalabas a siglo, karaman ti milyon a Pilipino a pinatay ti US iti gera a panangsakop daytoy iti Pilipinas. Dakkal nga insulto iti umili a Pilipino nga us-usaren dagiti gangannaet a mananakop ti pagilyan kas paginanaan, pangibatyan kadagiti armas da ken pangisayangkatan ti ad-adu pay a gubat nga agresyon. Ti panangiguyod ti US iti Pilipinas iti pannakirinnibal daytoy iti China ket kaniwas iti tarigagay ti umili a Pilipino a natalinaay a makipagbiag kadagiti kaasideg daytoy a pagilyan. Agdadata daytoy a panangrabngis iti panagwaywayas ti Pilipinas ken pangta iti kinatalged na.

Iti sango daytoy a kasasaad,

dakkal a karit iti NDFP a pagkaykaysaen ken riingen ti umili a Pilipino a tumakder laban iti dumakdakkal a pangta ti panaggubgubat ti US, ken panagaramat daytoy iti Pilipinas a pangisayangkatan kadagiti gera nga agresyon. "Gubat ti umili laban iti imperyalista a gera," ti awag tapno dalyasaten ti dana ti armado a rebolusyon tapno ruk-atan ti pagilyan manipud iti kuko ti imperyalista a sumipsipayot ken mangikuskuspil.

Adda iti nakasaysayaat a saad ti NDFP nga akemen daytoy a rebbenge, nangruna iti panagpigsa daytoy kadagiti napalabas a tawen. Tuluy-tuloy a lumawlawwa ken tumibtikker dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon manipud idi ideklara ti Partido ti tignay panagilinteg idi 2023. Umad-adu dagiti maitaktakder a balangay ti KM, PKM, Armas ken dadduma pay a rebolusyonaryo a timpuyog. Adda ti dadduma a nakaisayangkat kadagiti nailyan a kongreso ken pulong dagiti konseho, bayat a tuluy-tuloy a makapalpalawa ken makapagkonkonsolida.

Naiyaramid ti NDFP dagiti kumperensya ken pulong tapno pagkaykaysaen ti takder dagiti alyado nga organisasyon daytoy iti nababara nga isyu ti umili, ken tapno agbibiningay kadagiti kapadasan ken adal iti panagorganisa ken panagpatignay iti masa. Rumegregta dagiti aktibidad a mangriing iti nalawa a masa kas kadagiti rali nga apagdarikmat, ken panangipablaak ti nadumaduma a langa ti propaganda, uray iti ruar ti pagilyan. Lumawlawwa ti suporta a makalkalap para iti hukbo ti umili bayat nga umad-adu ti agtartarigagay nga agturong iti kaaw-awayan tapno makipaset iti armado a dangadang.

Pasingkedan tayo ti panggedeng a papigsaen ken palawaen ti NDFP iti okasyon ti maika-53 anibersaryo daytoy. Ad-adda pay a paregtaen tayo ti panangibinglay ken pannakipaset ti NDFP iti panangpapigsa ti naunday a gubat ti umili, ti gubat nga maiyab-abante ti intero nga umili, tapno gun-oden ti umili ti wayawaya ti pagilyan ken kagimongan.

AB

Tawen LVII No. 8 | Abril 21, 2026

Linaon

Editorial: Papigsaen ti NDFP ken labanan ti imperyalista a gubat ti US 1
 Sadinno man nga adda napasag, adda ti baro a tumubtubo 3
 Pammadayaw kadagiti martir ti Toboso 4
 Despotiko nga apo't daga, retirado a soldado, nadusa 4
 Pannakipagbiag kadagiti sona a gerilya 5
 Panagaramat ti US iti sibilyan a pasilidad iti Pilipinas 6
 Isardeng ti imperyalista a gubat ti US idiaiy Iran 7
 Protesta ti umili kontra krisis iti langis, gera 8
 Welga dagiti mangmangged ti Kowloon 8
 Dagiti menor-de-edad, "paspasukwen" ti 19th IB 8
 Iti ababa a sarita 9
 Demolisyon kontra nakurapay iti tengnga ti krisis 10
 Militarisasyon iti BARMM para iti panagsamasam 11
 Dagiti peke nga engkwentro, naiparang 12
 Dagiti protesta 12

Ti Ang Bayan ket ipabpablaak ti Komite Sentral ti Partido Komunista ng Pilipinas dua a daras iti tunggal bulan

ang.bayan@cpp.ph

cpp_angbayan

Pammadayaw kadagiti banwar ken martir ti umili

Sadinno man nga adda ti napasag, adda ti baro a tumataud

Kas pammadayaw iti biag nga indaton dagiti banwar ken martir ti umili a Pilipino, ti inbati da nga armas ken rebbengen tatta ket nairut nga iggem dagiti baro a tubo a kadre, mannakigubat, aktibista ken masa a mangitantandudo ti tarigagay para iti nailyan a wayawaya ken demokrasya.

Bigbigbigen ti rebolusyonaryo a tignay ti kinabanwar da. Tatta a lawas, Abril 17-24, isaysayangkat ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ti Lawas ti Pananglagip ken Pammadayaw kadagiti Banwar ken Martir ti Umili a Pilipino.

Iti napalabas a tawen, mano pulo a kadre ti Partido ken Nalabbaga a mannakigubat ken kumander ti NPA ti namartir iti pannakiranget iti pasista-terorista a rehimen Marcos. Adda ti sumagmamano a kakaddwa a pimmusay iti sakit ket sagubant wenno natay iti pagbaludan. Agingga iti maudi nga anges da, napudno da nga agserserbi iti umili.

Dagiti pagwadan a lider ken kumander

Ni Kadwa Luis Jalandoni (Ka Louie) ket pimmusay iti edad a 90 idi Hunyo 7, 2025 idiy Utrecht, the Netherlands. Saan to pulos a malipatan dagiti naibinglay na iti panangpapigsa ti Partido ken NDFP ken iti panangiyabante ti rebolusyonaryo nga armado a dangadang. Kas dati a dadaulo a negosyador ken mangibagi ti NDFP, nabigbig isuna kas natibker a mangitantandudo ti kapyia, internasyunalista ken rebolusyonaryo.

Malaglagip met dagiti naipaay ni Patricia Corazon Casambre (Ka Alice), 79. Iti unos ti adu a tawen, nangted isuna ti napapateg a kontribusyon ken nangidaulo iti nadumaduma a tay-ak ti dangadang. Nagakem isuna ti trabaho iti panagorganisa, edukasyon, panagipatarus ken panangipablaak kadagiti obra iti sidong ti Aklat ng Bayan, ken timmulong iti trabaho iti negosasyon iti

iti Southern Tagalog (Melito Glor Command).

kapyia ti NDFP.

Idiy Visayas, ti panagmartir da Roberto Moises Cabales (Ka William) ti Panay ken Reynalde Erecre (Ka Amek) ti Negros Island ket nangipalay ti dakkal a pukaw. Agpada da a kangrunaan a lider ken kadre ti Partido ken dagiti kumander ti NPA kadagiti rehiyon da.

Idiy Mindanao, saan a malipatan dagiti nakurapay ken mangmangged, ken dagiti Lumad, Moro ken masa a mannalon iti kaaw-awayan ti lagip ni Anthony Narvasa (Ka Magaw). Nagtignay isuna kas organisador ken Nalabbaga a mannakigubat idiy Northern, Southern ken iti Far South Mindanao, nu sadinno a nagserbi isuna a mangidadaulo a kadre ti komite ti Partido.

Idiy Bicol, naiyukit iti puso dagiti mannalon ken agkopkopra ti nagan ni Roberto delos Santos (Ka Bogs/Ino) kas lider ken mannakigubat da. Nabayag isuna a nagserbi iti Sorsoganon ken ti daytoy maudi idiy Camarines Norte.

Idiy Southern Tagalog, narmartir ti Nalabbaga a kumander a ni Jordan Mopon (Ka Sy). Ni Mopon ket nagserbi a dadaulo a kumander ti NPA-Rizal (Narciso Antazo Aramil Command) ken kagawad met ti NPA

Dagiti banwar ti umili ken dagiti nailyan a minorya

Manipud iti tribu a Butbut ti Kalinga, indaton ni Victor Daligidig (Ka Changli) ti dandani 20 tawen ti biag na iti panagserbi kadagiti kapada na nga Igorot ken masa ti Cordillera kas Nalabbaga a mannakigubat ti NPA-Kalinga (Lejo Cawilan Command). Sakbay daytoy, kameng ken organisador isuna ti Kabataang Makabayan-Demokratiko nga Alyansa ti Agtutubo iti Kordilyera nga adda iti sidong ti Cordillera People's Democratic Front.

Nalaing a lider ti katutubo a Mangyan-Buhid ken kumander ti NPA idiy Mindoro (Lucio de Guzman Command) ni Oma Dag-od (Ka Nixao). Iti tignay isunan a nakasursuro nga agsurat, agkwenta ken agbasa kadwa na ti dadduma pay a Buhid. Maysa isuna a natured a Nalabbaga a kumander a saan nga umat-atras kadagiti trabaho iti rekoberi, reaktibasyon ken ekspansyon.

Anak ti minorya a Dulangan Manobo, ni Rosa Kian (Ka Roxanne) ket pinanday kadagiti dangadang iti kabanbantayan ti Daguma sakbay a nagkameng iti NPA. Nakikamayet isuna kadagiti Lumad tapno padi-syen ti managdadael a minas, panagtroso ken dagiti korporasyon iti enerhiya a mangkamkamkam iti ta-

Suruten iti panid 4

Kangatwan a pammadayaw kadagiti martir ti Toboso

KANGATWAN A PAMMADAYAW ti ipapaay ti Communist Party of the Philippines (CPP) kadagiti martir ti umili a Pilipino a pimmusay idi Abril 19 iti Barangay Salamanca, Toboso, Negros Occidental.

"Bayat nga agramrambak ken agpyespyesta dagiti agar-ari a dasig, nabalkot ti liday ti maidadanes nga umili iti pannakapasag dagiti Nalabbaga a mannakigubat a nangidaton ti amin da tapno labanan dagiti pasista a halimaw," inyeckas ni Marco Valbuena, dadaulo nga upisyal iti impormasyon ti CPP. "Parparwaren dagiti pasista dagiti nabuwal a kakadwa kas 'kriminal' ken 'terorista' tapno kaluban ti narungsot a gera ti represyon ken ilemmeng dagiti nakaro nga abuso laban iti umili."

Iti tengnga ti disimpormasyon ken kinaulbod ti AFP, ammo ti umili ti Toboso ken intero a Negros ti kinatibker dagiti Nalabbaga a mannakigubat iti laban para kadagiti karbengan da a maikus-kuspil a mannalon. Ibilbilang da dagiti Nalabbaga a mannakigubat kas bukod da nga annak, a sipupudno a nagserbi kadakwada kas duktor, dentista, katulong iti produksyon ken manursuro.

"Balkuten tayo dagiti lungon da ti Nalabbaga a bandera ti rebolusyon, itag-ay dagiti gemgem ken ipukkaw tayo ti kinabanwar da bayat nga itultulnog tayo isuda iti tanem da," awag ni Valbuena. Sigurado nga adu pay ti maikkan ti inspirasyon dagiti sakripisyo da tapno lumaban ken iyabante ti rebolusyon para iti nailyan a wayawaya ken demokrasya.

Kabayatan na, kasapulan nga ibunannag ken babalawen ti mapasasaran a nainget a militarisasyon ti agabay a barangay ti Salamanca ken San Jose. Gapu ditoy, nasurok 600 indibidwal ti napilitan nga agbakwit ken temporaryo a naggyan iti sentro ti ebakwasyon. Nasken nga iyawag ti panangrespetaar kadagiti karbengan da.

Despotiko nga apo't daga ken retirado a soldado, napatay iti operasyon ti NPA

INPATUNGPAL TI NEW People's Army (NPA)-South Central Negros (Romeo Nanta Command) ti rebolusyonaryo a hustisya iti desisyon a dusa a patay iti despotiko nga apo't daga ken lider ti armado a grupo nga Alsa Masa a ni Philippine Army 2LT Rodolfo Fajardo (Ret) idi Abril 12. Inambus ti hukbo ti umili ni Fajardo iti Barangay Payao, Binalbagan, Negros Occidental.

Naipatungpal ti panagdusa umannurot iti mandar ti korte ti umili iti erya. Nakedngan isuna ti rebolusyonaryo a korte a nagbasol kadagiti kaso ti nasaknap a panagkamkam ti daga, adu a bilang ti pammapatay ken nakaro a panagabuso iti turay. Saan a bumaba iti 14 a mannalon ti pinatay ken inapatay ni Fajardo kadagiti serye ti masaker, panagpuor ken ekstrahudisyal a pammapatay. Nagserbi met isuna a kumander ti detatsment iti Barangay Cansalungan, Isabela idi 1985-1986. Isu a naragsak a sinabat dagiti pamilya dagiti biktima ti panagdusa ken Fajardo.

Idi rabii ti Abril 16, nagisayangkat ti operasyon a haras ti NPA-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) laban iti tropa ti 79th IB iti Sityo Tub-an, Barangay Marcelo, Calatrava.

Manipud iti panid 3

wid da a daga. Idi nagbalin a Nalabbaga a mannakigubat, dinuprak na ti dua a pader ti panaggundaway - ti patriyarkiya ken nailyan a panagidadanes.

Sakripisyo dagiti natataengan ken kabataan

Awan edad ti kinasagana nga agidaton ti biag para iti masa a Pilipino. Iti napalabas a tawen, nagbuwis ti biag para iti masa ti sumagmamano a natataengan ken kabataan a Nalabbaga a mannakigubat.

Idiay Negros Oriental, nagidaton ti biag para kadagiti Negrosanon ti agassawa a Nalabbaga a mannakigubat a da Pedro Gemodo, 61, ken Juliana Arculo Gemodo, 63. Sakbay da a nagkameng iti NPA, ti agassawa a Gemodo ket dua a dekada a

kameng ti timpuyog ti mannalon iti Guihulungan City agingga 2010. Gapu iti panangip-ipit ken panagpangta ti militar iti biag da, nagdesisyon da nga agkameng iti NPA.

Idiay Kabankalan City iti Negros Occidental, namartir ti tallo a kabataan a Nalabbaga a mannakigubat a da Ritchell Verano (Ka Makoy), 26, Milky Sampini (Ka Gorting), 29 ken Joedil (Ka Junjun), 21. Nagbalin met a martir ti dati a lider-estudyante a nagbalin a Nalabbaga a mannakigubat a ni Dee Supelanas (Ka Dahlia), a nagbalin a paset ti Tapi 7. Ababa man ti naipaay a panawen iti panangiyabante ti rebolusyon, saan a marukod dagiti naibinglay da iti rebolusyonaryo a trabaho iti isla.

Idiay Samar, ti babai a kabataan a ni Jennifer Paclita (Ka Jenny), 18, ket nagbalin a pagwadan ti kinatib-

ker. Kas sungbat kadagiti kakabagyan na a mangpilit kenkwana a sumuko, naanus a pinalawagan na iti kinausto ti armado a dangadang.

Dagiti martir ti umili a Pilipino ket saan a maduprak a monumento ti nailyan-demokratiko a rebolusyon. Inpakita da ti saan a mabaloran a panggeddeng a makidangadang kadwa ti masa a Pilipino laban iti imperyalismo, pyudalismo ken burukrata kapitalismo.

Awan ti kasayaatan a pammadayaw kadakwada nu saan a ti patuloy a panangdalyasat ti atiddog pay ken narigat a dana agturong ti naan-anay a balligi. Napnuan rebolusyonaryo a pakinakem, ituloy nga agpinget iti panangiyabante ti nailyan demokratiko a rebolusyon ti umili tapno parnuayen ti maysa a nalawag a masakbayan. AB

Pannakipagbiag kadagiti sona a gerilya

Iti tengnga ti kumarkaro a korapsyon, krisis ken pasismo, pumigpiga ti awag nga iyabante ti gubat ti umili tapno gibusan ti agar-ari a bulok a sistema. Rason daytoy nu apay a silulukat ti ruangan ti New People's Army (NPA) iti amin nga agtarigagay a makipaset iti panangiyuged ti baro a pakasaritaan ti pagilyan.

Kas paset ti panagranbak ti mai-ka-57 anibersaryo ti NPA, kinainnuman ti Ang Bayan dagiti kumander ken kadre dagiti yunit iti Luzon tapno talantanen ti umad-adu a bilang dagiti agturturong iti kaaw-awayan, nangruna dagiti kabataan, nga agtarigagay a makipagbiag kadagiti Nalabbaga a mannagigubat ken masa kadagiti sona a gerilya.

Iti pannakipaset dagiti makipagbiag iti kolektibo a panangibaklay ti inaldaw a trabaho iti hukbo ti umili, ad-adda nga umir-irod ti pannakaawat da iti kinausto ti armado a dangadang, ken ad-adda a tumibtker ti takder da nga agkameng iti NPA.

Panagsagana dagiti yunit

Agingga mabalin, ikagkagumaan ti yunit nga awaten ti amin a kayat na a makipagbiag. Kas panagsagana, naanep a pagad-adalan ti yunit ti sitwasyon militar ken iyan-annatup dagiti trabaho tapno ipateg dagiti panggep dagiti kakadwa a makipagbiag. Iti pulong ti kumand, pagsasaritaan da ti proseso ti panagsarrek dagiti bumisita ken anya ti agbalin a programa da basar iti naipasa a rekomendasyon ken singasing. Am-amwen da met nu anya ti kasarian ken dasig a nagtaudan ti bumisita. Maisagsagana ti nayon a suplay a kasapulan kas ti duyan, tent, arwatan, taraon ken dadduma pay.

Iti amin a panagsagana, kangrunaan a kabadang dagiti kumander ken mannagigubat ti masa ken sangay ti Partido iti lokalidad.

Ti programa a

mabukbukel para kadagiti bisita ket nakabasar iti kinabayag ti panawen nga ipaay da, anya ti namnamaen, kayat a masursuro ken dagiti pagpigsaan ken pagkapuyan da. Paset ti programa dagiti panagadal iti pulitiko-militar, panagsanay iti *martial arts* ken *self defense*, basaran a panagsanay medikal, ken dagiti panagadal iti Partido ken hukbo. Ipakpa-kaawat ti yunit kadagiti bisita ti mabalin a limitasyon iti kayat da a magun-od segun iti kasasaad militar.

Prayoridad kadagiti makipagbiag nga agbalin a paset iti gawaing masa, trabaho iti produksyon, trabaho a pangkultura, dagiti *workshop*, panangited ti innadal, panangbukel ti grupo ken dadduma pay a trabaho iti hukbo kas ti lohista, medikal ken dadduma pay.

Panagsagana dagiti bumisita

Al-allukoyen dagiti bumisita a saganan ti mabalin a mapadasan da iti biag gerilya. Sakbay pay a sumrek da iti sona, siguradwen a naadal dagiti basaran a dokumento ken regulasyon ti NPA. Kangrunaan na, siguradwen a naan-anay ti pangngeddeng, ken sisasagana ti bagi ken panunot.

"Mabalin kayo a maaddaan kadagiti napipintas a kapadasan, mabalin met a makapatuok a

kanito," segun ken Ka Armand, may-sa kadagiti mangidadaulo kadagiti nakainnuman a yunit. Inallukoy na dagiti makipagbiag a "bayat nga adda ditoy, agbalin nga aktibo kayo iti inaldaw a biag ti hukbo, imaksimisa ti tunggal oras ken minuto."

Balbalakadan na ti siasinoman a bumisita a saan nga agbain nga agsaludsod nu adda ti kayat a maamwan, makitinnalantan kadagiti kakadwa ken makipaset iti amin a trabaho - teknikal man wenno pulitikal. Nu adda ti banag wenno trabaho a marigatan, ipakaammo a dagus iti lider ti iswad wenno iti dadaulo a kakadwa.

"Saan yo nga ibilang ti bagbagi yo kas simple a bisita, gapu ta integral a paset kayo ti hukbo iti tunggal panawen nga adda kayo ditoy," balakad ni Ka Armand.

"Rumbeng a sisasagana a posible a makapadas ti labanan, atitiddog a pinnagna ken dadduma pay, nangruna ta agisaysayangkat tayo ti armado a dangadang," kunana. Agpalpalagip isuna a rumbeng nga annadan dagiti personal nga alikamen, ken siguradwen nga awan ti napateg a maibati.

"Nu nalabsamon dagiti saan a nakairuaman a wagas iti bagi kas ti panag-CR, pannaturog, pannagna ken dadduma pay, agbalinen a nalaka ti amin," kuna na.

Malaksid kadagiti alikamen a pang-sona, nasken nga isagana dagiti makipagbiag dagiti kasapulan da, kas kadagiti agas nu adda dagiti saan a kadawyan a sakit ken dadduma pay.

"Siempre mayat met nu adda ti awit a pasalubong para kadagiti kakadwa," angaw na.

Kangrunaan ti amin, napateg nga isagana ti bagi iti panagsungbat iti awag ti demokratiko a rebolusyon ti umili a mapangngeddeng nga apultaym iti NPA. AB

Panangaramat ti militar ti US kadagiti sibilyan a pasilidad iti Pilipinas, nakapegpeggad

Garapalan ti panangaramat ken panangipeggad ti imperyalismo a US kadagiti sibilyan a pasilidad ken lugar kadagiti operasyon daytoy iti Pilipinas. Kabinadang ti aso-aso nga Armed Forces of the Philippines (AFP), nagpalastog pay dagiti upisyal daytoy iti inaramid da a "kaunaan" a panangikabil ti ramit-militar iti Mindanao ken panangiyakar kadagitoy iti Luzon usar dagiti sibilyan a barko. Kagiddan daytoy ti maiyar-aramid nga agtutuon a *war games* manipud Enero nga agalimpatok iti makunkuna a kasaknapan a Balikatan tatta Abril.

Idi Marso 12-15, inpwesto ti US dagiti lugan a panggubat iti sibilyan a sangladan ti Cagayan de Oro City, ken inyakar da dagitoy idia Subic Freeport usar dagiti komersyal a barko a ro-ro. Kasabwat ti 4th ID, limed a naiyaramid ti inawagan daytoy a "rehearsal" wenno panagensayo ti napasas a panangiyakar ken panagiwaras kadagiti ramit panggubat iti intero nga isla. Tungpa iti rupa dagiti Cagayanon a naiyaramid ti panagpwesto kadagiti ramit iti sangladan a limed iti kaamwan da kalpasan nga agiyebkas da ti pannakariribuk iti presensya ti US iti syudad da.

Inaramat met ti US ti Cebu South Port iti inawagan daytoy a Wartime Repair and Maintenance Exercise wenno SWARMEX idi Marso 25. Karaman iti daytoy a *war games* ti USS Ashland (LSD-48), maysa nga *island-class landing ship*, a simmanglad iti pyer, tapno kano iyaramid ti "wartime repair" wenno panangtarimaan kadagiti perdi gubway ti gubat. Tantanawan ti US nga aramiden ti Cebu a paset ti iyap-aplag daytoy nga "unsin-

kable repair network" dagiti barko a panggubat daytoy iti Asia.

Ti Cagayan de Oro Port ken Cebu South Port ket agpada a sibilyan a pasilidad. Dagitoy ket sentro ti komersyo ken transportasyon dagiti produkto ken biyahero iti Visayas ken Mindanao. Dakkel a dangran iti lokal nga ekonomya nu mairaman dagitoy iti gera ti US. Madaman nga ar-aramaten ti US kas "EDCA site" dagiti eropwerto iti dua a syudad.

Daytoy Abril, linuktan ti US ti bidding para iti konstruksyon ti *oil depot* idia Davao Gulf. Idi pay Agosto 2025 naiyanunsyo ti plano a panangitakder ti *oil depot* a paset ti estratehiko a panagiymbak ti langis para iti napasas a panagmaniobra dagiti pwersa ti US iti oras ti maysa nga "high intensity missile environment." Kayat na a sawen, anyaman nga oras ket mabalin a bumtak ti nakaro nga armado a binusor iti baet ti US ken dagiti kalaban daytoy, usar dagiti misayl ken dadduma nga armas a nakaturongen kadagiti base militar daytoy iti Asia Pacific.

Pinili ti US ti Cagayan de Oro, Ce-

bu ken Davao gapu iti relatibo a kinaadayo dagitoy iti laud a paset ti pagilyan, nu sadinno a nakapwesto ti dakkel nga Amerikano a base militar. Iti panagtasa mismo ti US, paborable dagitoy a lokasyon gapu ta sigurado nga umuna a puntiryaen dagiti kalaban daytoy ti Subic, Clark ken dadduma pay a base militar daytoy iti Luzon.

Pannakaiwaras dagiti ramit panggubat

Ti *war games* ti US idia Cagayan de Oro ken Cebu, kasta met ti plano nga *oil depot* idia Davao, ket nakablangkas iti konsepto a "distributed maritime operations" (DMO). Iti sidong daytoy, iwarwaras ti US dagiti ramit, langis, tropa ken armas kadagiti isla tapno "paidaman ti target" dagiti kalaban daytoy. Panggep dagitoy a "rehearsal" ti panagsanay iti napasas a panangiyakar-akar kadagiti ramit militar (lugan, misayl, kanyon ken dadduma pay) usar dagiti "host-nation infrastructure" wenno dagiti pasilidad ti Pilipinas, agpada a militar ken sibilyan.

Saan a baro ti panagaramat ti US kadagiti sibilyan nga usar ken serbisyo kadagiti operasyon militar daytoy.

Saan a baro ti panagaramat ti US kadagiti sibilyan a ramit ken serbisyo kadagiti operasyon militar daytoy. Maaw-awagan a "21st Century Foraging," aktibo nga agsapsapul ti US kadagiti sibilyan a pasilidad, rekursu ken serbisyo imbes a mangnamnama kadagiti tradisyunal a linya a suplay pangmilitar." Bukbuklen daytoy ti maaw-awagan a "hybrid a militar-sibilyan" a linya ti suplay.

Iti Pilipinas, addan ti nakaiyatag a kas ti nadakamat a "hybrid" a linya ti suplay iti Clark Airbase ken Subic Freeport, dagiti dati a base militar a tatta ket patpatarayan dagiti ahensya a sibilyan. Palpalawaen daytoy ti US babalen ti panangitakder kadagiti pabrika ken bodega kadagiti *export processing zone* iti Aurora ken Cagayan.

Suruten iti panid 7

Awag nga isardeng ti imperyalista a gubat ti US iti Iran, lumawlaw

Lumawlaw ti awag para iti panangpasardeng iti imperyalista a gubat ti US, kabadang ti Israel, laban iti Iran ken dadduma pay a paset ti lubong. Idi Abril 9, ginasut a kameng ti nailyan-demokratiko nga organisasyon ti nagmartsa agturong iti embahada ti US tapno kundenaren ti US iti panagatake ken tuloy-tuloy a panagpangpangta daytoy iti umili ti Iran. Iti laksid ti nabukel a katulagan iti panagsardeng ti putukan, agtaltalinaaed a saan nga istable ti rehion gapu iti panagpilit ti US nga isuko ti Iran ti soberanya ken karbengan daytoy iti Strait of Hormuz.

Kinundenar met dagiti nagprotesta ti panangiguyod ti rehimen US-Marcos iti umili a Pilipino kadagiti awan sarday nga imperyalista a gera a nangitunda ti panagtayok ti presyo ti langis, ken kagiddan daytoy ti taran ken dadduma pay a gagatangen. Napasamak ti kapada a tignay iti Cagayan Valley a lugar dagiti upisyal ken saan nga upisyal nga EDCA site.

Idi Abril 14, intakder dagiti akademiko, manursuro ken empleyado iti UP Diliman idiy Quezon City ti Coalition of Academics Against US Aggression, ti koalision da laban iti gera nga agresyon ti US. Agkalkalap metten ti pirma dagiti adda iti sektor ti syensya ken teknolohiya para iti panangitakder ti kapada nga alyansa.

Isardeng ti Balikatan

Nagprotesta iti sango ti Camp Aguinaldo idiy Quezon City dagiti nailyan-demokratiko a grupo idi Abril 20, umuna nga aldaw ti Balikatan, tapno isardeng daytoy ken ti dadduma pay a *war games* ti US iti Pilipinas. Kunada, ti dumakdakkal a presensya ti militar ti US ket manggug-

guyod iti Pilipinas kadagiti gera nga agresyon daytoy. Kasta met a walwaldasen daytoy ti binilyon a kwarta ti umili, agpada dagiti Amerikano ken Pilipino, bayat a minilyon ti agsagsagaba gapu iti pananggera ti US iti Iran.

Manipud Enero, saan a bumaba iti innem a *war games* ken aktibidad militar ti inyaramid ti US iti pagilyan. Inaramat daytoy dagiti sibilyan a sangladan ken eropwerto kadagiti syudad ti Cagayan de Oro, Cebu ken Tacloban. Tallo met laeng a panaglayag, iti linged ti *maritime cooperation* ti inyaramid daytoy iti South China Sea tapno pakibangan dagiti susik a pangbaybay iti baet ti China ken dagiti pagilyan iti Southeast Asia.

Tapno aramiden a normal ti presensya da, nagisayangkat dagiti yunit ti US kadagiti operasyon sibil-militar iti prubinsya ti Quezon ken Tuguegarao City. Insayangkat met daytoy idi Abril 6-9 ti Salaknib, a dinar-ayan ti 7,000 tropa a militar. Amin dagitoy ket nagalimpatok iti 2026, a makunkuna a "kadakkelan" ken "sumaklaw iti intero nga arkipe-

lago." Dar-ayan daytoy ti 17,000 tropa, nu sadinno a 10,000 ket Amerikano ken ti dadduma ket aggapu iti Pilipinas, Japan, France, Australia, Canada ken New Zealand. Para iti maysa nga aktibidad a para kano iti "rehiyunal a seguridad," awan uray maysa iti Southeast Asia ti dimmar-ay ditoy.

Kontra Pax Silica

Kinundenar met dagiti patriyotiko a grupo ti panagserrek ti rehimen Marcos Jr iti Pax Silica, maysa a programa ti US nu sadinno nga agbalin a paset ti Pilipinas iti panangsuplay iti militar ti US ti kritikal a mineral a napateg iti panagaramid kadagiti ramit panggubat. Maysa kadagiti plano ti US ti panangitakder ti 1,619-ektarya nga "economic security zone" iti Luzon para iti produksyon dagiti elektroniks nga maaramat kadagiti misayl da, eroplano a panggubat ken *drone*.

Daytoy a sona ket imatonan ti US a saan nga agbaybayad ti abang agingga ti 99 tawen. Maipaayan daytoy ti *diplomatic immunity*, kas ti embahada ti US. Kayat na a sawen, saan a maipasidong daytoy kadagiti linteg ti Pilipinas nu di ket ti linteg ti US ti agraira iti neg ti sona iti ekonomya. Kas kadagiti soldado da, saan a maipasidong iti linteg ken pannusa ti Pilipinas dagiti tauhan ditoy, anyaman a krimen ti mabalin a maaramid da. AB

Manipud iti panid 6

Target dagiti kalaban ti US

Pudno la unay nga ipegpeggad ti US ti Pilipinas iti panagaramat daytoy kadagiti sibilyan nga imprastruktura ken komunidad kadagiti militar a panggep. Saan na a pagdumdumamen ti sibilyan ken militar, isu a pagbalbalinen na a target dagiti biag ti sibilyan, dagiti komunidad ken sanikwa. Uray pay ibaga daytoy a "rehearsal" laeng dagiti naiyaramid a *war games* idiy Cagayan de Oro ken Cebu, nalawag a sububoken daytoy ti

kabaelan dagiti sangladan ken kabaybayan kas panagsagana iti pabpabettaken daytoy nga imperyalista a gera iti Asia.

Iti sidong ti internasyunal a makatao a linteg, nairut a maiparparit ti panangtarget kadagiti sibilyan a sanikwa iti panawen ti gubat. Ngem nu mausar dagitoy iti panggep a militar, ket mabalin a puntiryaen kas target militar. Gapu ta araramaten ti militar ti US tapno agitulod kadagiti tangke, misayl ken dadduma pay

a ramit a panggubat, dagiti sibilyan a *barge* wenna ro-ro, karaman dagiti sangladan ken eropwerto ket mabalin a puntiryaen dagiti kalaban ti US nu bumtak ti gera, ken maippeggad uray dagiti mangmangged a mangpatpataray kadagitoy. Inaramid daytoy ti mismo a militar ti US iti panangbomba daytoy kadagiti sibilyan nga imprastruktura iti Iran iti panangikalintegan nga agserserbi dagidi-ay kadagiti panggep a militar ti pagilyan. AB

Protesta ti umili kontra krisis iti langis ken gera nga agresyon ti US

Nadumaduma a porma ti tignay ti inyaramid dagiti drayber ken opereytor ti pangpubliko a transportasyon, dagiti mangmangged, nakurapay iti syudad, kabataan estudyante ken dadduma pay a sektor idi Abril 15-17 laban iti nakangatngato a presyo ti langis ken gera nga agresyon ti US ken Israel iti Iran ken dadduma pay a paset ti Middle East. Iti balangkas ti inawagan da a protesta ti umili, naisayangkat ti tigil-pasada, *walkout*, piket, kalampagan, konsyerto, kampuhan, tigil-palaot, ken *motorcade* iti Metro Manila, ken iti dadduma a syudad ken prubinsya.

Iti panangiyuna ti Piston (Pagkakaisa ng mga Samahan ng Tsuper at Operator Nationwide), inkasa dagiti drayber ken opereytor ti protesta iti saan a bumaba iti 10 sentro idiy Metro Manila. Adda met ti protesta idiy Legazpi City ken uppat a sentro idiy Cebu City.

Naparalisa ti pinagtapon a tigil-pasada ti Undoc-Piston, KNETCO ken Bacod-Manibela dagiti ruta idiy Bacolod City idi Abril 15. Kabayatanna, nagikasa ti nagsina a tigil-pasada ti grupo a Manibela idiy Metro Manila ken dadduma pay a syudad idi Abril 15-17.

Nag-*walkout* iti klase dagiti estudyante ti University of the Philippines-Diliman idi Abril 15. Inaramat da met dagiti konsyerto iti UP Fair idi Abril 15-18 tapno itampok dagiti

awag kontra gera nga agresyon ti US, nangato a presyo ti langis ken krisis iti ekonomya.

Saan a nagkalap dagiti mangngalap ti Cavite ken Navotas City idi Abril 17 kas paset dagiti tignay. Idiy met laeng nga aldaw, dimmarup ken nagprotesta ti grupo a Kalikasan iti hedkwarters ti Shell iti Bonifacio Global City idiy Taguig City tapno kundenaren ti kinabukatot iti ganansya ti kumpanya.

Paset met ti protesta ti umili ti welga dagiti mangmangged ti Kowloon House West ken ti kampuhan dagiti nakurapay iti syudad iti DSWD, agpada nga iti Quezon City.

Nakikaykaysa dagiti komyuter ken tagasuporta iti panangitakder kadagiti kusina ti umili ken *community pantry* para kadagiti drayber

ken opereytor. Iti panangiyuna ti PARA-Commuters' Network, naisayangkat ti inisyatiba idiy Metro Manila, kadagiti syudad ti Baguio, Batangas, Cebu ken Davao. Nasaknap a nakipaset ditoy dagiti estudyante manipud kadagiti pangpubliko ken pribado a pagadalan ken unibersidad. Idemdemanda da ti kinainutil ti rehimen Marcos a sungbatan ti arungaing ken panagbisin dagiti nakurapay. Idi Abril 18, maysa a *rider* ti *motorcycle taxi* ti pimmasay idiy Quezon City bayat a nakapila tapno makaawat ti nakabassit nga ayuda ti rehimen.

Kabayatanna, nagisumite ti Piston ti petisyon para iti ₱10 a panangatngato ti plete idi Abril 20 iti Land Transportation Franchising and Regulatory Board (LTFRB) tapno magagiddan ti sapul dagiti drayber iti sango ti nakanginngina a *diesel*. Didiy met laeng nga aldaw, nagprotesta ti Bus Employees Association of the Philippines iti LTFRB tapno singiren ti ahensya. Manipud Abril 21, isaysayangkat dagiti grupo ti baro a serye ti protesta ti umili. AB

Welga dagiti mangmangged ti Kowloon, nagbunga

KALPASAN TI INNEM nga aldaw a welga, naiduron dagiti mangmangged ti kumpanya ti Kowloon House West Avenue idiy Quezon City nga ipatungpal ti nayon a sweldo ken ited ti benepisyo a nabayagen a rumbeng a naited kadakwada. Iti negosasyon idi Abril 20, napagtulagan ti umento a ₱20/aldaw iti sweldo ken panangited ti maneydsment ti utang daytoy a *service charge* a ₱570,000 kadagiti mangmangged.

Naikasa ti welga idi Abril 15 kas sungbat iti panagbarbarat ti maneydsment iti negosasyon para iti *collective bargaining agreement* (CBA). Idi Abril 8, nagbotos ti amin a mangmangged nga ikasa daytoy.

Sakbay ti welga, maudi a diaya ti kumpanya ti ₱13 kada aldaw a nayon a sweldo laban iti iruprupir dagiti mangmangged a ₱25. Daytoy a gatad ket paset pay ti nayon a sweldo a napagtulagan iti 2020-2022 CBA da. Nasurok-kumurang ₱5.5 milyon ti saan a nait-ited ti kumpanya a sweldo ken benepisyo.

Nagballigi ti welga gapu iti kinatibker dagiti mangmangged ken unyon daytoy a Glowhrain-KMU-Kowloon House West Chapter, ken iti kinalawa ti suporta manipud iti kapada da a mangmangged, estudyante ken propesyunal ken dagiti grupo. Naan-anay ti panagyaman ti unyon iti amin a simmuporta kadakwada.

Dagiti menor-de-edad, inkapilitan a "paspasukwen" ti 19th IB

DUA A MENOR-DE-EDAD IDIY Northern Samar ti paulit-ulit a napanan dagiti soldado ti 19th IB iti balay da idiy Barangay Paco, Las Navas tapno inkapilitan a "pasukwen" idi Abril 8. Dagiti kabataan ket agkabsat nga agtawen 17 ken 15.

Isuda ket annak ti mannalon a ni Edwar Yanay a nabayagen a target ti militar iti kampanya a panagpasuko gapu iti pammabasol nga adda ti nakainaigan na iti rebolusyonaryo nga armado a tignay. Ti panagpasuko kadakwada ket pamuspusan tapno iparang ti ama da ken pasukwen isuna.

Pappapanen dagiti soldado ti agkabsat iti hedkwarters ti 19th IB iti Barangay Opong, Catubig. Iti buteng ti inauna iti agkabsat, nagtalaw iti balay da idiy Barangay Paco ken agingga tatta ket saan a masapulan dagiti kapamilya da. Malaksid kenkwana, ti dadduma a kameng ti pamilya Yanay ket harharasen ken butbutngen met ti 19th IB.

P13-18/bulan

laeng ti **naikissay** iti pamarang a pa nangikkat ti rehimen Marcos ti *excise tax* iti LPG ken kerosin; 7.1 milyon (51%) laeng ti agus-usar iti LPG ti karirigatan a pamilya iti pagilyan.

Nagtaudan: Ibon Foundation

₱46.5 bilyon

wenno ₱1.5 bilyon kada aldaw ti mapatta-patta nga **ak-akupen a ganansya dagiti kumpanya ti langis** manipud idi rauten ti US ken Israel ti Iran idi Pebrero 28.

20-30%

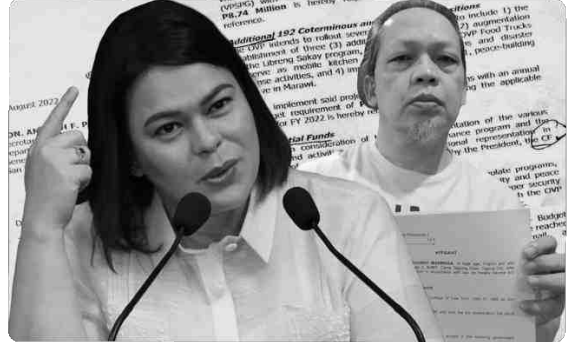
dagiti trak a pangibyahe ti taraon ken dadduma pay a produkto ti **nagsardeng a nagbyahe gapu iti kangato ti presyo ti petrolyo**. Natennag ti sapul dagiti drayber dagitoy manipud ₱1,000-₱1,200 agturong ₱500-₱600 laengen.

100%

online learning ti pinalubosan ti CHED Memo No. 117 nga ipatungpal dagiti unibersidad ken kolehiyo tapno kano palag-anen ti padagsen kadagiti agad-adal ken manursuro; naawagan daytoy a *band-aid solution* ken manangallilaw gapu ta iyak-akar laeng ti estado ti pinansyal a bagahe dagiti estudyante ken dagiti kapamilya da.

Nagtaudan: Rise for Education Davao

24 oras

ken saan nga 11 aldaw a **naibus ni Sara Duterte ti P125 milyon a confidential funds**, segun ken Ramil Madriaga, dati nga opereytor ti pamilya Duterte a tatta ket testigo iti *impeachment* ni Duterte.

₱505

nailyan nga **abereyds** a minimum a sweldo, a 39.5% laeng ti agarup ₱1,277 a makabiag a sweldo idi Marso.

₱290/rikus

ti **masapulan ti maysa a drayber** iti manangallilaw ken limitado a *net service contracting* nu sadinno a ₱40-₱100 kada kilometro laeng ti subsidiyo.

Ad-adda pay daytoy a bumassit bayat nga awan ti rolbak ti presyo ti petrolyo, ken manamnama pay a ngumato manen.

Nagtaudan: Piston

75,492

ti **kinemmeg dagiti pulis ken tanod** iti sidong ti manangabuso, mapagdudwaan ken kontra-marigrigat a patakaran a Safer Cities ti DILG. Kabilang kadagiti illegal a nakemmeg ket dagiti mangmanged a saan a nakasuot ti *t-shirt*.

Demolisyon kontra-nakurapay iti tengnga ti krisis ken panagrivat

Awanan asi ti rehimen US-Marcos ken dagiti pribado a korporasyon ken negosyo iti panangpatalaw kada-giti nakurapay manipud iti komunidad da daytoy Abril. Rabrabsuten dagitoy ti karbengan da iti pagtaengan, pagbiagan ken biag iti tengnga ti kumarkaro a krisis iti ekonomya gubway ti imperyalista a gera ti US ken Israel idia Iran ken kinainutil ti rehimen US-Marcos.

Idia Quezon City, dinuprak ti National Housing Authority idi Abril 9 dagiti balay ken istruktura iti NIA Road, Barangay Pinyahan a naibati kalpasan ti agsasaruno a puor iti komunidad. Pito a residente ti inarestar dagiti pulis iti kapatur ti demolisyon. Kabayatanna, nasurok 30 pamilya ti napatalaw iti maysa a demolisyon iti Cambridge iti Barangay E. Rodriguez idia Cubao.

Idia Taguig City, dinuprak ti dandani 1,000 tauhan ti Monocrete Construction Company ken 300 tauhan ti Philippine National Police (PNP) ken SWAT ti barikada dagiti residente a kontra iti demolisyon idia Panday Creekside, Barangay Palingon-Tipas idi Abril 13. Nagaramat dagiti pulis ti targas ken pinurwakan da kadagiti bote dagiti residente, bayat a naka-abang a nakasirig dagiti isnayper a pulis iti aglawlaw. Pito nga indibwal ti naarestar iti demolisyon.

Manon a balay ti naduprak ken agarup 300 pamilya dagiti *sharer*, *renter* ken *tenant* ti mapatalaw iti komunidad. Dumanon iti 218 residente ti temporaryo nga aggigian iti igid-kalsada karaman ti 35 nga ubbing, 14 natataengan, lima nga adaan rangkap ken uppat a masakog.

Idia Laguna, naranggas a dinuprak ti Bambang Land Corporation ken dagiti pulis ti nasurok 70 a balay ti Purok 6B, Barangay Bambang, Los Baños idi Abril 14. Patraydor a naiyaramid ti demolisyon iti laksid ti dayalogo dagiti residente

ken ti kumpanya iti didia nga aldaw. Innem a dekadang nga agin-indeg dagiti residente iti Purok 6B ken idi 2004 ket binigbig ti guberno ti karbengan da iti daga a nagtakderan dagiti balay da.

Idia Aklan, saan a bumaba iti 40 pamilya ti naperwisyo iti pwersaan a panagalad iti komunidad iti Calachuchi Road, Barangay Andagao, Kalibo idi Abril 15. Ti komunidad ket inaladan da ti yero ken kinubong da dagiti residente, karaman dagiti natataengan, masakog ken ubbing. Dagiti residente ket pagtaltalawen ti makinbagi ti daga a ni Jesus Daroy.

Idia Iloilo City, naranggas nga inabog ti lokal a guberno dagiti aglaklako iti igid-kalsada ken sango ti pribatisado nga Iloilo Terminal Market a patpatarayen ti SM Prime idi Abril 10 ti rabii. Inyaramid daytoy ti Local Economic Enterprise Office, ti PNP ken SWAT. Kinumpiskar dagitoy dagiti produkto ken tinakaw da dagiti personal nga alikamen ken kwarta dagiti aglaklako. Kadagiti sumaruno nga aldaw, nagtuloy ti panagipit ken panangpatalaw kadakwada.

Idia Davao City, agarup 100 pamilya ti napatalaw iti demolisyon ti lokal a guberno iti komunidad iti Matina Aplaya idi Abril 14. Agplanplano dagiti residente nga agipila ti kaso iti korte laban iti ilegal a demolisyon.

Kabayatanna, naranggas a naduprak ti kampuhan ti nasurok 2,000 a nakurapay iti syudad manipud iti

Quezon City, Caloocan City ken Bulacan iti nailyan nga upisina ti Department of Social Welfare and Development (DSWD) idia Barangay Batasan Hills, Quezon City manipud Abril 13. Iruprupir da ti kompensasyon wenna bayad ti danyos ti kalamidad manipud pay idi 2025. Paulit-ulit a binutbuteng ken rinanggas dagiti pulis dagiti nakurapay kabiling dagiti natataengan ken babai.

Segun iti Katipunan ng mga Samahang Manggagawa (Kasama), aliyado nga organisasyon ti National Democratic Front of the Philippines, ad-adda a maidurduron dagiti nakurapay ken mala-mangmanged a dalyasaten ti dana ti demokratiko a rebolusyon ti umili iti sango ti kumarkaro a panangikuspil ken pananggundaway kadakwada. Awag ti grupo a papigsaen ken konsolidaen dagiti basaran nga organisasyon da—dagiti unyon, timpuyog kadagiti komunidad, organisasyon kadagiti linya ti pagbiagan ken dagiti organisasyon ti umili—ken dagiti rebolusyonaryo nga organisasyon dagiti mangmanged ken mala-mangmanged.

"Kasapulan nga ipinget pay a papigsaen ken palawaen tayo dagiti dangadang para iti demokratiko a karbengan babaen kadagiti militante a dangadang ti masa a mangkarkarit ken ad-adda a mangidarum iti mismo a pundasyon ti reaksyonaryo a sistema," kuna daytoy. AB

Militarisasyon iti BARMM, panangikuspil dagiti managkamkam

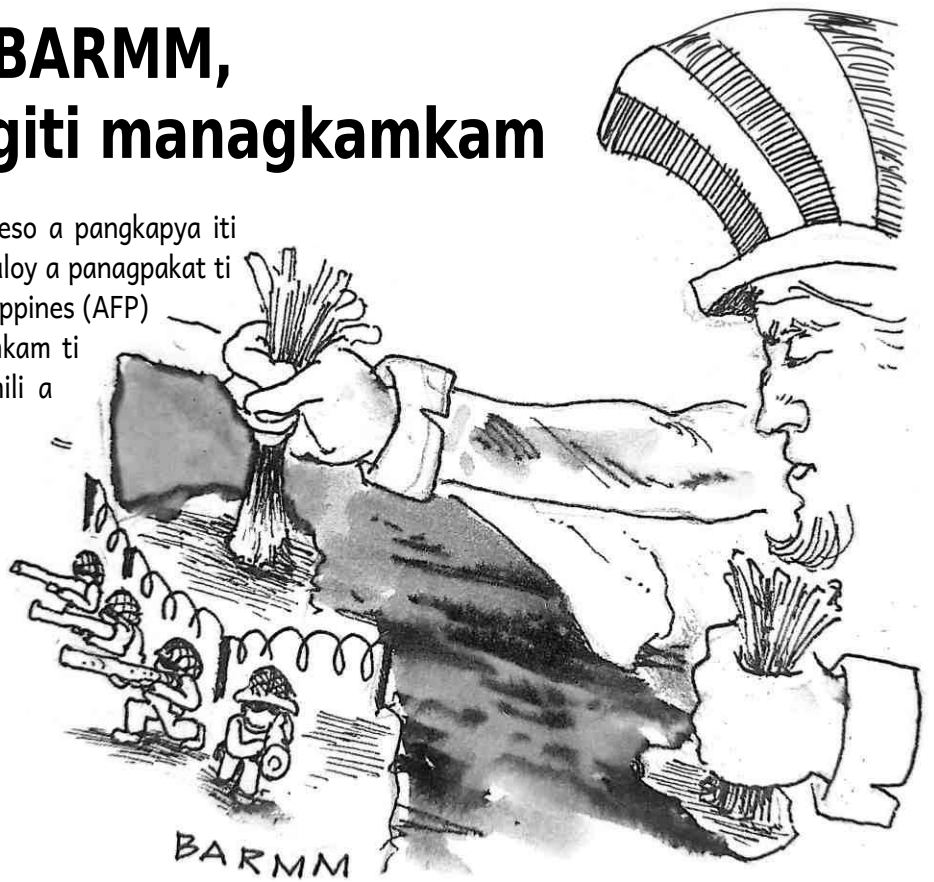
Isabsabotahe ti rehimen Marcos ti proseso a pangkapyia iti Bangsamoro tapno ikalintegang ti agtultuloy a panagpakat ti dakkel a pwersa ti Armed Forces of the Philippines (AFP) tapno aywanan ti interes dagiti managkamkam ti daga ken agtatakaw ti kinabaknang ti umili a Moro.

Manipud idi napirmaan ti Comprehensive Agreement on the Bangsamoro (CAB), tuluy-tuloy ti panagsukat ti usar ti daga kadagiti lugar iti rehiyon a kano ket "conflict-ridden" wenno natatek ti binnusor. Iti linged ti "pang-ekonomya a panagdur-as" ken "inbunga a kapyia" ti Bangsamoro Autonomous Region in Muslim Mindanao (BARMM), nailukat ti nalalawa a kadagaan ken kabaybayan kadagiti lokal ken gangannaet a plantasyon, panagminas, pasilidad pang-enerhiya ken dadduma pay a managdadael a proyekto.

Ar-aramaten ti Gubyerno ti Republika ti Pilipinas (GRP) ti AFP, kabadang dagiti paramilitar ken pribado nga armado a grupo, tapno usatan ti dalan para kadagiti gangannaet a kumpanya ken dagiti lokal a kasosyo da. Kakumkumplot da ti sumagmamano a babaknang a Moro nga adda iti turay tatta.

Us-usaren met ti rehimen Marcos ti Southern Philippines Development Authority (SPDA) kas "mekanismo" ti panagbangon iti ekonomya ken panagpadur-as iti Bangsamoro." Ti SPDA ket maysa nga ahensya a naitakder idi pay 1975 iti panawen ti diktadura a Marcos Sr. Daytoy ket iggem mismo ti presidente tapno kontrolen ti ayus ti puonan ken kimbak kadagiti proyekto. Adda ti awtoridad daytoy a tagikwaen ti dadakkel a parsela ti daga ken pagtalawen ti siasinoman nga agin-indeg wenno agtaltalon ditoy. Kas pakunswelo, nangituding ti GRP kadagiti kaalyado daytoy a Moro iti SPDA.

Babaknang a daga nga agrikultural
Kadakkelan a proyekto ti SPDA ti

Agro-Industrial Development Program iti paset ti Wao ken Amai Manabilang idiy Lanao del Sur, a tatta ket sinerrek dagiti Amerikano a kumpanya. Sinaklaw ti Asia Pacific Precision Agriculture Group ken EcoPlanet Bamboo, uray ti Kennemer Foods (para iti Mars Inc.) ti 26,000 daga a pang-agrikultura. Sinerrek met ti SPDA ti Mount Kalatungan Agri Ventures, a kasosyo ti kumpanya a Japanese a Sumifru, para iti 4,000-ektarya a plantasyon ti saba a pang-eksport idiy Lanao del Sur. Usar dagiti soldado, pulis ken dagiti pribado nga armado a grupo ken CAFGU, pagtaltalawen da tatta kadagitoy a dagdaga ti rinibo a Moro, Lumad ken setler nga agtaltalon iti lugar.

Idi Nobyembre 2014, mano a bulan kalpasan a napirmaan ti CAB, "nagpuonan" ti Unifruitti, maysa a subsidyaryo ti Amerikano a kumpanya ti Chiquita Brands International, ti \$120 milyon tapno agiyaplag ti plantasyon ti saba a saklaw ti dati a Camp Abubakar ti MILF idiy Maguindanao.

Idiy Basilan, napalawa ti gangannaet a plantasyon ti *oil palm*. Daytoy 2026, inyanunso ti Kenram Palmoil Industries, Inc. ti plano a panangiyaplag ti 12,000-ektarya a plantasyon ti *oil palm*. Ti nasaknap a

kumbersyon ti daga ket nagresulta iti pannakakalbo ti kabakiran ken panang-agaw kadagiti daga ti mannanon. Siguden nga adda dagiti plantasyon ti *oil palm* ti Kenram iti Maguindanao ken South Cotabato.

Pagtaudan ti enerhiya

Maysa kadagiti kabaknangan a paset ti BARMM, ken intero a Pilipinas, ti 288,000-ektarya a Liguasan Marsh a makunkuna a potensyal a pagalaan ti agingga 4.8 bilyon a bari-les ken 3.4 trillion cubic feet (TCF) a natural gas. Iti nabayag a panawen, napreserba daytoy a lugar, kadwa ti kalikasan ken pagbiagan dagiti agindeg ditoy, gapu iti armado a dangadag dagiti Moro. Iti sidong ti BARMM, nailukat ti dakkel a paset daytoy iti eksplorasyon iti laksid dagiti ballaag ti pannakadadael ti ekosistema ken nasaknap a panagpatalaw kadagiti komunidad. Ti eksplorasyon ket idadaulwan ti maysa a Pilipino a kumpanya ti eksplorasyon, kasosyo ti NextMetals, maysa a kumpanya a nakabase idiy United Kingdom. Interesado ditoy ti dadakkel a kumpanya a Shell ken Chevron.

Idi Oktubre 2025, inlukat ni Ferdinand Marcos Jr iti eksplorasyon para iti *natural gas* ti 1.31 milyon ektarya a kabaybayan iti arkipelago ti Sulu ken Tawi-Tawi. Saklaw daytoy ti

Suruten iti panid 12

Dagiti peke nga engkwentro, naibunannag

PAGLIBLIBAKAN DAGITI yunit ti New People's Army (NPA) ti inyulat ti Armed Forces of the Philippines (AFP) nga engkwentro iti baet daytoy ken ti hukbo ti umili kadagiti napalabas a lawas. Kadagiti pinarbo nga istorya ti enkwentro, nagwaldas ti pondo dagiti soldado iti sango ti nakaro a krisis iti ekonomya a mapadpadasan tatta ti masa a Pilipino.

Idiay Camarines Sur, inbunannag ti NPA-Camarines Sur (Eduardo Olbara Command) a palso ti damag nga engkwentro iti Barangay Pararao, Balatan idi Abril 9. Ti agpayso, 30 minutos a mauyong a nagpaputok dagiti soldado ken nagaramat da pay ti dua nga helikopter.

Idiay Negros Occidental, saan nga engkwentro iti baet ti 79th IB ken NPA-Northern Negros (Roselyn Jean Pelle Command) ti napasamak nu di ket pabuya a peke nga engkwentro usar dagiti bukod a yunit ti militar idi Abril 16 iti Barangay Minautok, Calatrava. Iti bukod da a kinamaag, maysa kadagiti soldado da ti nasugatan iti pabuya. Kasaruno ti pasamak, inbaw-ing ti 79th IB ti pungtot daytoy kadagiti residente iti komunidad ken inbalud da isuda ti mano nga oras karaman dagiti menor-de-edad ken ubbing.

Manipud iti panid 11

ancestral a kadanuman ti Tausug, Sama, Yakan ken dadduma pay a katutubo a Moro. Mapatta-patta a maminas ditoy ti nasurok-kumurang 10 TCF ti *natural gas* (kas kadakkel ti Malampaya). Inted ni Marcos ti kontra kadagiti kumpanya a nakabase iti Australia ken UK, kasosyo ti dakkel a burgesy-a-kumprador a ni Manuel Pangilinan.

Naudatal latta iti kinarigat ken panangidadanes

Saan a ti Bangsamoro ti agnumnumar iti kontrata a sinerrek ken serken ti GRP ken sumagmamano a kasosyo a Moro. Iti unos ti atiddog a panawen, maysa ti BARMM kadagiti kangatwan a tantos ti kinarigat (23.5%, doble iti nailyan nga abereyds). Iti datos ti estado, agtaltalinaed a kakapsutan ti BARMM iti literasiya, nutrisyon, edukasyon ken kabuklan a panagpadur-as ti tukad ti biag iti intero a pagilyan.

Ginasgasut a ribo a Moro ti awanan daga ken sumangsango pay iti panangagaw iti katalalonan da gapu iti panagpalawa kadagiti plantasyon ken dagiti proyekto a para iti "panagdur-as." Kadakkelan ti maibilbilang nga addaan trabaho ket adda iti agrikultura (60%) nu sadinno a saan a regular ken nababa ti sweldo. Uray iti pinabassit a datos ti estado, dandani kagudwa dagiti pamilya iti rehiyon (48%) ket makurkurangan ti taraon.

Ti sweldo ditoy ket adda iti ₱366-₱411/aldaw, kababaan iti pagilyan. Segun iti Ibon Foundation, adda iti ₱1,947 ti kasapulan a sweldo tapno agbiag a disente ti maysa a 5-katao a pamilya iti rehiyon. Ti baet iti minimum ken makabiag a sweldo ket ₱1,606, kadakkelan iti intero a pagilyan. Maudi a pananggato ti sweldo ditoy ket nakabasbassit a ₱50 a naipaay idi Hulyo 2025.

Iti sango daytoy a kasasaad, saan a nakaskasdaaw ti panagkedked ti MILF nga ituloy ti panangisuko daytoy kadagiti armas. Saan laeng nga agtaltalinaed a naudatal iti rigat ti umili da, isab-sabotahe pay ti GRP ti gundaway a maimatonan da dagiti rekursu da ken mapadur-as ti biag dagiti Moro. AB

Dagiti mannalon, nagkampuhan kontra VAT.

Nagisayangkat ti kampuhan idi Abril 8-13 ti ginasut a mannalon, mangngalap, mangmangged-talon iti kaunasan ken dadduma pay a sektor manipud iti District 1 ti Batangas iti Liwasang Bonifacio idiay Manila. Nagprotesta da iti House of Representatives idiay Quezon City iti maudi nga aldaw ti kampuhan. Awag da ti panangikkat ti *value-added tax* (VAT) ken *excise tax* kadagiti produkto a petrolyo, panangingato ti sweldo ken panangibaba ti presyo dagiti kangrunaan a gagatangen.

Dagiti taga-Laguna, nagpiket kontra iti managdadael a sanitary landfill.

Nagprotesta dagiti residente ti Barangay Imok, Calauan, Laguna iti Laguna Provincial Capitol idi Abril 8 tapno tubngaren ti plano ti South Luzon Waste Management Corporation nga agitakder ti 84.23-ektarya a *sanitary landfill* iti komunidad da. Inrana da ti tignay iti aldaw ti espesyal a sesyon ti Sangguniang Panlalawigan nu sadinno a naibasura ti permit para iti proyekto.

Petisyon kontra pribatisasyon iti Cebu.

Rinugyan idi Abril ti nadumaduma a sektor ken grupo iti Cebu City iti panangiyuna ti Carbon-hanong Alyansa ti panagkalap ti 100,000 pirma laban iti pribatisasyon ti Carbon Public Market. Maisumite iti Cebu City Council ti petisyon tapno kiddawen ti maysa a lehislatibo nga addang ken panangrepaso iti katulagan iti pribatisasyon.

Lider-mangmangged iti Davao, maiyaw-awag nga iparang.

Nagprotesta dagiti progresibo a grupo iti Davao City idi Abril 9 tapno balbaliw nga iyawag ti panangiparang iti desaparecido a lider-mangmangged ti Southern Mindanao a ni William Lariosa. Maudi a nakita ni Lariosa iti Barangay Butong, Quezon, Bukidnon idi Abril 10, 2024 nu sadinno a dinukot isuna dagiti elemento ti 48th IB.

Panangparigat ti IRRI, balbaliw a kinundenar.

Nagprotesta dagiti grupo ti mannalon ken kabataan iti sango ti International Rice Research Institute (IRRI) idiay Los Baños, Laguna idi Abril 13 tapno kundenaren ti agtultuloy a panangparigat ti institusyon kadagiti mannalon ken saan a makatao a panagaramat ti daga iti unibersidad. Rinambakan ti institusyon ti mai-ka-66 tawen a pannakabuangay daytoy idi Abril 4.